

تأمین مالی زیرساخت

علی نقوی - بهمن ۱۴۰۳

انواع ابزارهای تأمین مالی زیرساخت در بورس انرژی ایران

- اوراق سلف موازی استاندارد (کلیه طرح‌های حوزه انرژی)
- صندوق سرمایه‌گذاری پروژه (کلیه طرح‌های حوزه انرژی)
- گواهی صرفه جویی انرژی تأمین مالی (طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی)
- گواهی ظرفیت آتی (توسعه ظرفیت نیروگاهی)

دارایی پایه

در قراردادهای سلف، مقدار مشخصی از یک دارایی تحت عنوان دارایی پایه معامله می شود. بر طبق قرارداد، فروشندگان موظفند در زمان مقرر کالا را به خریدار تحویل دهند و این تاریخ در قرارداد ذکر خواهد شد. پس از انجام معامله و تا پیش از سررسید قرارداد خریداران می توانند این قراردادها را در قالب قرارداد سلف موازی به شخص ثالثی در بازار ثانویه بفروشند و فروشنده یا ناشر در سررسید نسبت به فروش دارایی پایه به دارنده نهایی قرارداد تعهد دارد. ناشر اوراق سلف موازی استاندارد، فارغ از قیمت دارایی پایه، یک میزان سود حداقلی را برای سرمایه گذاران در قالب اختیار فروش تبعی منضم به قرارداد در موعد سررسید ضمانت می کند. همچنین باید به این مورد نیز اشاره کرد که در صورت افزایش قیمت پایه دارایی، سود مازاد به سرمایه گذار تعلق خواهد گرفت.

مزایای اوراق سلف موازی استاندارد

- وجوه حاصل از فروش اوراق سلف موازی استاندارد امکان تامین مالی سرمایه گذاری های مختلف را برای ناشران بورس فراهم می سازد.
- انتشار این اوراق علاوه بر تامین مالی ناشر، خریدار و فروشنده را در مقابل نوسانات قیمت یا سود و زیانی که به موجب تغییرات قیمت در آینده به وجود خواهند آمد، پوشش می دهد.
- معاملات سلف موازی استاندارد معاف از مالیات بر درآمد هستند.
- نقدشوندگی این اوراق با حداقل سود تعیین شده در معاملات، توسط بازارگردان در بازار ثانویه تضمین می شود.

نهاد مالی است که با اخذ مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار تأسیس شده و به جمع‌آوری سرمایه از عموم و تخصیص آن به سرمایه‌گذاری در ساخت و تکمیل پروژه معین اشاره شده در اساسنامه صندوق، می‌پردازد.

مزایای صندوق

- ۱- کاهش زمان افزایش سرمایه:
  - زمان بندی و مبالغ افزایش سرمایه صندوق در امیدنامه صندوق درج می‌شود.
  - کاهش مدت پذیره نویسی
  - عدم نیاز به ثبت تغییرات سرمایه نزد مرجع ثبت شرکت‌ها
- ۲- جدایی مالکیت از مدیریت:
  - اداره صندوق توسط مالکان بیش از ۱٪ کل واحدهای سرمایه‌گذاری (مجمع صندوق)
- ۳- کنترل ریسک پروژه و جلوگیری از تسری ریسک پروژه به مالکان آن (به دلیل وجود شخصیت حقوقی مستقل)
- ۴- افزایش شفافیت سرمایه‌گذاری در پروژه‌ها
- ۵- ایجاد امکان فرآیندهای تسویه پروژه‌ها
- ۶- تخصصی شدن تأمین مالی پروژه‌ها از طریق ایجاد و انباشت دانش تأمین مالی
- ۷- افزایش نقد شوندگی و امکان تدوین استراتژی خروج از پروژه برای سرمایه‌گذاران
- ۸- عدم نیاز به وثایق رهنی
- ۹- امکان تأمین مالی بدون در نظر گرفتن محدودیت‌های ترازنامه‌ای صاحبان پروژه
- ۱۰- امکان بهره‌مندی از مزایای مالیاتی قانونی صندوق‌های سرمایه‌گذاری *
- ۱۱- معافیت مالیاتی برای نقل و انتقال واحدهای صندوق پروژه

دریافت موافقت اصولی تاسیس صندوق

دریافت مجوز تاسیس صندوق پروژه

دریافت مجوز فعالیت از سازمان

درج نماد در بورس انرژی ایران

معاملات واحدهای صندوق پروژه

نحوه عملکرد صندوق سرمایه‌گذاری صندوق پروژه

جمع‌آوری وجوه از سرمایه‌گذاران

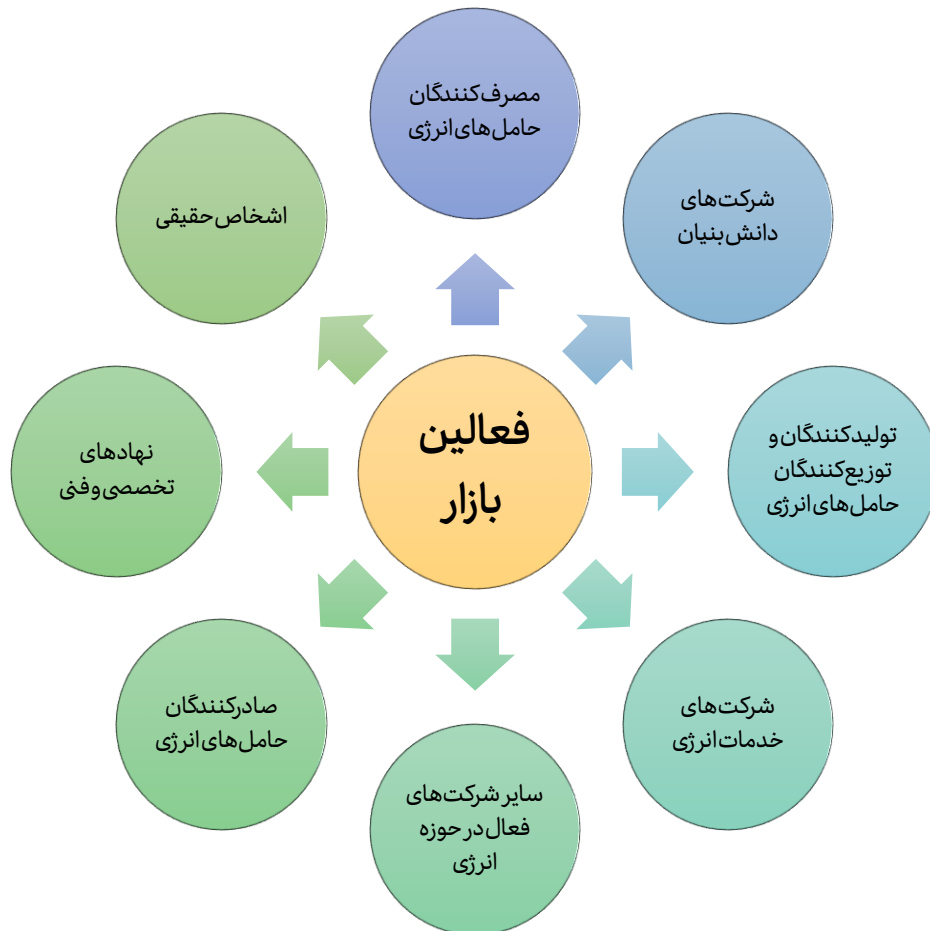
تخصیص وجوه به پروژه متناسب با برنامه زمانی پیش‌بینی شده طی مراحل افزایش سرمایه

تسویه نقدی یا تبدیل شرکت پروژه به شرکت سهامی عام و عرضه عمومی سهام آن

تصفیه صندوق و انتقال سهام شرکت پروژه به دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری متناسب با واحدهای تحت تملک

آئین نامه ایجاد بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست (ابلاغی از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور نامه شماره ۹۶/۱۷۴۶۷۱۰ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۹) و دستورالعمل اجرایی آیین نامه بازار (ابلاغی از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور نامه شماره ۲۰۹۷۳۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۹)

ناشر:

شخص حقوقی (شرکت های عرضه کننده حامل های انرژی) (به عنوان مثال شرکت توانیر یا شرکت ملی گاز ایران) است که با دریافت مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار مبادرت به انتشار گواهی صرفه جویی اعلامی از سوی نهادهای تخصصی و فنی بهینه سازی انرژی و محیط زیست با تأیید کمیسیون صرفه جویی انرژی می کند.

متقاضی:

مصرف کنندگان انرژی، سرمایه گذاران عامل صرفه جویی یا شرکت های خدمات انرژی می باشند که تمایل به سرمایه گذاری در طرح های بهینه سازی در قالب بازار و اخذ گواهی در قبال اقدامات بهینه سازی مصرف انرژی را دارند.

گواهی صرفه جویی انرژی محقق شده

- گواهی صرفه جویی انرژی محقق شده مربوط به زمانی است که یک سرمایه‌گذار برای اجرای یک پروژه صرفه جویی اقدام کرده و صرفه جویی تحقق پیدا کرده است.
- این نوع گواهی برای صنایع بزرگ کاربرد بیشتری دارد.

گواهی صرفه جویی انرژی آتی (تأمین مالی)

- گواهی صرفه جویی انرژی آتی یا تأمین مالی موقعیتی است که ناشر پس از مطرح کردن ایده صرفه جویی انرژی در قالب طرح مد نظر اقدام به تأمین مالی کرده و مبالغ جمع آوری شده را به خرید تجهیزات و خدمات مورد نیاز به منظور اجرای طرح صرفه جویی اختصاص می‌دهد.

وجه تمایز

۱. تفاوت ماهیتی
۲. تفاوت در نوع سررسید اوراق
۳. تفاوت‌های قوانین و مقررات

محقق شده

نقدی

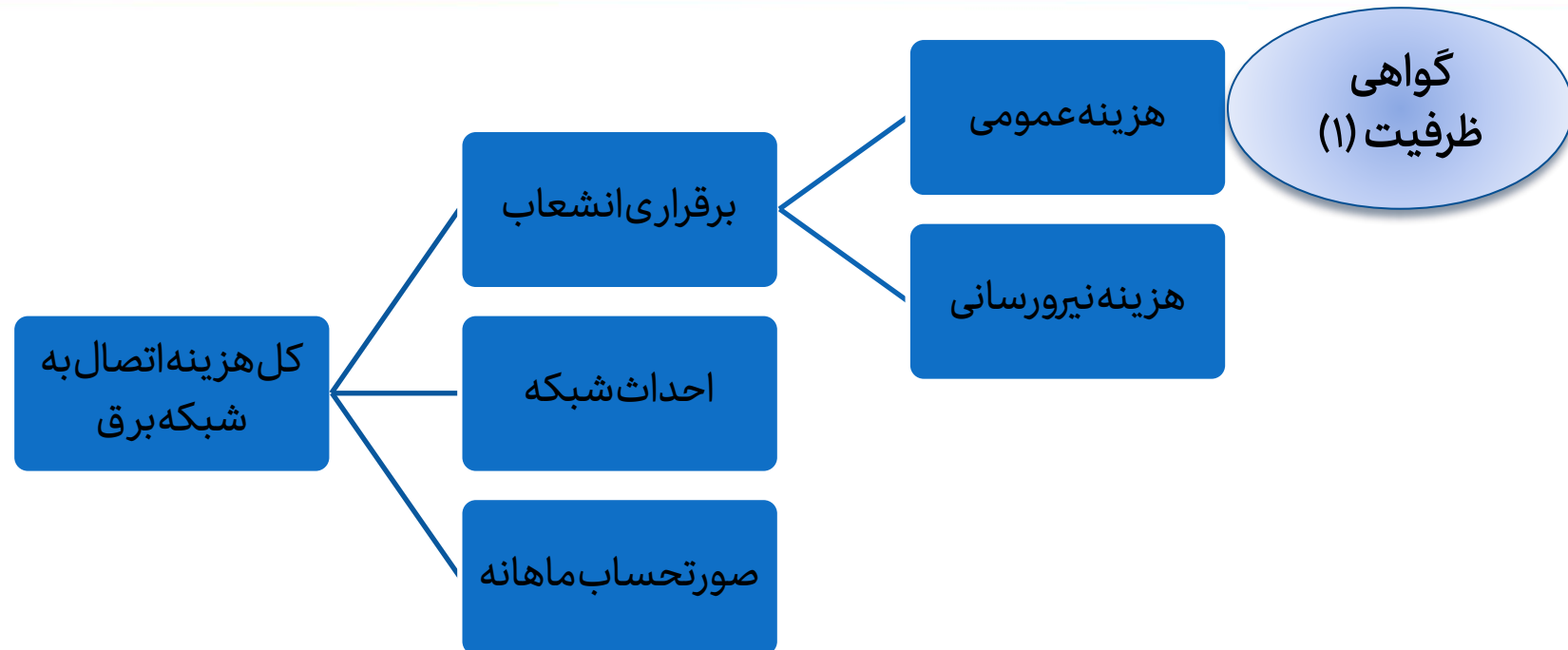
تأمین مالی

سلف

انواع هزینه‌ها در صنعت برق

(۱) بر اساس این طرح؛ متقاضیان برقراری انشعاب متناسب با میزان قدرت درخواستی، گواهی ظرفیت از بازار (بورس) تهیه و به شرکت توزیع (برق منطقه‌ای) تحویل می‌نمایند و بدین ترتیب از پرداخت هزینه‌های عمومی برقراری انشعاب معاف خواهند بود و صرفاً هزینه نیرورسانی را پرداخت خواهند کرد.

گواهی ظرفیت: اوراق بهادار قابل معامله‌ای است که با اجازه وزیر نیرو مبتنی بر ایجاد ظرفیت نیروگاهی قابل اتکا جدید و یا کاهش قدرت قراردادی مشترکین موجود صادر می‌شود و متضمن حق استفاده از ظرفیت معینی از برق برای دارنده آن است.

تأمین مالی نیروگاهی با اوراق گواهی ظرفیت سررسید دار

● **اوراق گواهی ظرفیت سررسید دار (آتی):** این اوراق بر مبنای تعهد نیروگاه مبنی بر ایجاد ظرفیت مطمئن نیروگاه در تاریخ مشخصی در آینده منتشر می‌گردد. با توجه به این موضوع، اوراق گواهی ظرفیت مذکور را می‌توان به صورت سررسید دار و در قالب قراردادهای سلف موازی استاندارد منتشر نمود. در این حالت نیروگاهی که متقاضی تامین مالی جهت احداث نیروگاه و تامین ظرفیت در آینده می‌باشد با انتشار این اوراق تامین مالی نموده و در سررسید ظرفیت تعهدی را تامین می‌نماید.

با تشکر از توجه شما

بورس انرژی ایران (سهای عام)
IRAN Energy Exchange

